

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Nyilvántartási czikkék garmondsora után 30 kr. fizetendő.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRnapon.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 50 kr.

Községeknek, egész évre előfizetve 5 frt.

Hirdetési díjak:

egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.

A vásárok látogatása és a vásári rendtartás.

Már régebbi törvényeink is biztosították az iparosoknak ama jogát, hogy az ország területén bárhol tartandó országos vásárokat látogathassák s készítményeiket elárúsinhassák; sőt az új ipartörvény keletkezéséig nemcsak az országos vásárok, hanem a hetivásárok is szabadon látogathatók voltak az iparosok által.

Az új ipartörvény azonban a hetivásároknak az iparosok által való látogatását megszorította abból az indokból, mivel általános panasz uralkodott az országban tartott vásárok nagy száma ellen s az iparosok jelentékeny részének panaszra oda terjedt, hogy abban a községben, a hol a helybeli iparos a községi terhek viselésére kénytelen, idegen községbeli iparosok szoktak vásárokra jönni, a kik az illető község terheiben nem részesek s ép akkor rontják a helybeli iparosok kelendősségi viszonyait, a midőn a vásárokon jelentkező népesség nagyobb száma folytán kedvezőbb eladási körülmények volnának lehetségesek. A vásárlóknak nagyon is bonyolodott és számos privilegiummal kapcsolatos viszonyai a törvény által még nem lévén rendezhetők, az új ipartörvényben az az intézkedés vétetett fel, hogy hetivásárokon az eladás idegenekre nézve megszorítottatik s így a községbeli iparosok legalább e tekintetben biztosítottatnak.

Ámde ez az intézkedés hamar megboszszulta magát s az egy pár évig tartott tapasztalat azt igazolta, hogy a hetivásárok szabad látogatását korlátozó törvényes intézkedés a közforgalomra nagyon is bénítólag hat és úgy a termelő iparos, mint a fogyasztó községnek tetemes hátrányára van.

Nézetem szerint épen az országban tartani szokott vásárok nagyszáma teszi kívánatossá a vásárok szabad látogathatását, mert ha a fogyasztó község a gyakori és sürű helyeken tartott vásárok miatt megoszlik, az iparosnak és egyáltalán minden termelőnek módot kell nyújtani arra, hogy a fogyasztó községet bárhol és mindenkor korlátlanul felkereshesse.

Az általános gazdasági érdekek a specialis gazdasági érdekeket háttérbe szorítják és így indokolatlan lenne egy egész ország termelőképességét egyes helyek termelőinek képzelt előnyeieért akadályozni.

A vásárokat látogató idegen iparos tartozkodási helyén ép úgy hordozza a közterheket, mint a helybeli termelő, s a viszonyosság elvei akkor, midőn általános érdekekről van szó, nem engedhetnek egyiknek előnyt a másiknak hátrányára.

Ha nem korlátozható a fogyasztó község szükségletének beszerzése tekintetében, ép úgy nem is akadályozható a termelő abban, hogy az egyéni akaratától vezérelt fogyasztót ott, hol az feltalálható, felkeresse.

De magok a tények igazolják ezt.

Városunkból is akárhány iparos a túltömöttség, illetve a kereslettel arányban nem álló nagy termelési verseny miatt kénytelen vagy végkép áttelepedni egyes nagyközségekbe, vagy pedig valamely vásári joggal felruhá-

zott községben fióktelepet felállítani, mely minden esetre aránytalan megterheléssel van összekötve.

Ezen állapotok orvoslása czéloztatik azon intézkedés által, mely szerint a törvényhatóságok ajánlatára egyes községekben a vásárok szabad látogatása ismét megengedtetik.

Szolnok-Dobokavármegye bizottságának közgyűlésében ez irányban hozott határozata tehát nemcsak a specialis helyi érdekeket elégíti ki, hanem az általános szempontoknak is megfelel.

A kérdés másik része: a vásári rendtartás sem lényegtelenebb.

Minden községnek nagyon is érdekében áll, hogy a számára engedélyezett vásári jogositvány mentől nagyobb előnyöket biztosítson, vagy másszóval: vásárai látogatók legyenek. A helypénzek és vámok arányos megállapítása, főleg ezek beszédese oly módon történjék, hogy a vásári közönség lehetőleg tulterhelésnek, zaklatásoknak kitéve ne legyen.

De még ennél is inkább kell figyelemmel lenni a vásári közönségre a közrend tekintetében.

Kétséget nem szenved, hogy egy jogállam életfeltétele a rend.

Csak hogy vásárok alkalmával a közrend intézésében is bizonyos határig lehet menni anélkül, hogy az eredmény kockázattal ne legyen.

Ha például a termelő álláspontja valamely vásáros helyen a közrend érdekében megnehezítették: azáltal nemcsak a termelő kénytelen a további látogatással föltagyni, hanem lassaukint a fogyasztó község is más piacot keres szükségletei kielégítése végett, miáltal kettős kár háromol a községre.

Különösen az élelmi és mezőgazdasági termékek elárúsítóival szemben lehetne a méltányosság elveit alkalmazni. A terményeket beszállító fogatok elől az igás marhák eltávolítása — pl. nálunk Deésen — csak az esetben méltányos, ha a város azok részére ingyenes, vagy legalább is nagyon kedvezményes díjhoz kötöthetlyről gondoskodik, annál is inkább, mert az illetők már úgy is szemét-vám fizetésére vannak kötelezve.

De hogy a termelő a többrendbeli vámon és helypénzen kívül kénytelenítettessék még igás marhák költséges úton szállodákba elhelyezni: minden esetre kiszámíthatatlan károkat okozhat a vásári jogositvánnyal bíró községnek és épen ezért a közrend érdekében ez a kérdés figyelemre érdemes. I.

A szamosvölgyi-vasút-részvénytársaság igazgatóságának szeptember és október havi igazgatósági ülése.

Báró Bánffy Dezső főispán öméltósága elnöklete alatt.

1. Üzletigazgató jelenti, miszerint a deés—apahidai vonal pénztárába június, július és augusztus hónapban befolyt összesen 213,695 forint 39 kr. Kiadatott 206,335 frt 30 kr. összeg, és átment f. évi szeptember hóra 7360 frt 9 kr., mint pénztári egyenleg. A deés—besztercei vonal pénztá-

rába ugyanezen időben befolyt összesen 1593 frt 32 kr. Kiadatott 1838 frt 27 kr. Tudomásul vétetett.

2. Üzletigazgató jelentése szerint az 1887. évre engedélyezett 153,800 frtból felhasználtatott összesen 11,296 ft 22 kr. Üzletigazgató jelenti, hogy a téli menetrendet elkészítette. (Ez lapunk hirdetési rovatában már közölve volt.)

3. Üzletigazgató az 1888-ik üzletévre nézve elkészített költségelőirányzatot előterjeszti: tenne az összes nyers bevétel 311,914 frtot. Az összes üzleti kiadások összege pedig 165,644 frtot. Az 1888. évre vonatkozó kiadási költség-előirányzat üzletigazgató által előadott indokoknál fogva a javaslat értelmében elfogadtatott s ennek folytán üzletigazgatónak 1888. évben a kért 165,644 ftig a hitel megnyitvatott, egyuttal elrendeltetvén, hogy a jóváhagyott költségelőirányzat központi könyvezetés és pénztár osztálynak, valamint az érdekelt szakosztályoknak másolatban kiadassék.

Ezután több- s nagyrészt egyéneket illető ügyek letárgyalásával a napirend kimerítettvén, az ülés bezáratott.

Az igazgatóságnak október hó 9-én tartott rendes ülésében Krémer Samuel elnök alelnök kijelentvén, hogy társulati elnök ő méltósága távolléte miatt a mai gyűlésen jelen nem lehet, s midőn az egybegyűlt igazgatóságot szívélyesen üdvözli, előterjeszti, hogy a mult ülésben hozott határozatok végrehajtottak, tudomásul vétetett.

1. A fölolvastott pénzügyi jelentés szerint f. év szeptember havában az apahida—deési vonalon különféle címleteken befolyt 59,875 frt 81 kr., ellenben kiad. ösz. 34,939 frt 5 kr., átment 1887. évi október havára 24,936 frt 76 kr. mint pénztári egyenleg, melyre felolvastatott a deés—besztercei vonalrész pénztárának jelentése is, mely szerint ezen pénztárba szeptember havában különféle címleteken 8015 frt 21 kr. folyt be és folyó számlákon 6400 frt kiadatott.

2. Üzletigazgató jelenti, miszerint szeptember havában az összes üzleteredmény tett 28,296 frt 97 krt. Az 1886. évi szeptember havi bevétel 23,329 frt volt s az idei szeptember havi bevétel 4967 frt 97 krral emelkedett. Az 1886. évi szeptember havi bevétel tett kilométerenkint 218 forintot, az idei szeptember havi pedig 235 frt 81 kr. volt s e szerint az idei szeptember havi kilométer bevétel 17 frt 81 krral emelkedett.

3. Jelenti végezetre üzletigazgató, hogy mult hó 22-én a katonai szállítások és külön vonattal együtt 10 vonat közlekedtetett s ezen forgalom után említett napon 3470 frt 23 kr. összbevétel éretett el, s jelenti egyuttal, hogy ezen kivételes fontos fordulat teljesíthetése miatt a központból is egy gyakornokon kívül a összes forgalmi személyzet éjjeli és nappali szolgálat teljesítésére kirendeltetett, mely alkalommal a tisztviselők közül többen mint vonatvezetők is utaztak steljes elismerésnek kifejezése mellett az igazgatóság tudomására hozza, hogy az összes érdekelt központi mint külső forgalmi, ugy nemkülönben a fűtőházi és pályafentartási személyzet derekasan felelt meg ez alkalommal is kötelességének s hogy csakis az ők buzgó és odaadó működésük folytán volt lehetséges e megerőltető fontos feladatot akadálytalanul teljesíteni. A jelentés első része tudomásul szolgálván, igazgatóság kellemesen veszi tudomásul üzletigazgató jelentésének zárpontját. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést befejezettnek nyilvánítja. xxx.

Tanúgy.

A megyében lakó állami és községi tanítók a kiállítás alkalmával gyűlést tartottak; a kiállítás sokoldalú foglalatosságai közepezt nem emlékezhattünk meg róla, azonban a t. Szerkesztő ur engedelmeire számíthatva, kezdem tudósításhoz; hogy a nagyon szeles, esős idő dacára a tanítóknak legbuzgóbbjai — s különösen a nők — mind eljöttek úgy annyira, hogy a Gyermekkert nagy terme alig volt elégséges a befogadására. Az elnök megleghangu beszédében üdvözölte a megjelent tagokat, s közöttük Orbán Ferencz brassói polg. isk. igazgatót, Lengyel János segédtanf. és Kozma Döme záradfőnököt, mint vendégeket, kik becses megjelenésükkkel a gyűlést szerencsétlítették. — A tárgysorozat rendén a központi választmányi tevé meg jelentését, mely után a deési fiókkör derék jelentése és a bethleni lett felolvasva s mindanyi tüköre volt a körök szellemi és anyagi irányu működésének. A tárgysorozat rendjén a számvizsgáló-bizottság lett kiküldve, mely a gondos pénztárnoknak Zajos Kálmánnak köszönetet szavaz. Az egylet összes pénzkészlete 602 frt 85 krt tesz, mely részben a tanítói segélyalap, részben pedig a tanszer-múzeum gyarapítására fordítatik. Nem hagyhatjuk itt említés nélkül a hátralékosokat sem, kiknek számuk jókora s a hátralék-összeg 267 frtot tesz. Egy erkölcsi testületnél ez nem kis dolog. A gyűlés beperelni határozta a fizetni nem akarókat. A rendes tagok bejelentése után, a választmány ajánlatára, a nevelésügy fejlesztése körül kiváló érdemeket szerzett férfiakat, mint Gönczi Pál miniszteri tanácsos és államtitkár, Gyertyánffy István paedagogiumi igazgatót, dr. Kiss Áront és Suppan Vilmos tanárokat lelkes éljenzés közt kiáltják ki tiszteletbeli tagoknak. Ezek megtisztelésével a megye tanítótestülete magát tisztelte meg.

Kádár József tanítótestületi elnök felolvassa Séra Elek feletti érzelmek és gondolatokban gazdag emlékbeszédét, melyet az özvegy négy árvájával könnyek közt hallgatott meg; a felolvasásnak jegyzőkönyvileg köszönet lett szavazva s az árvák részére gyűjtés rendeztetik. Vajda György magyarnyelvtanból való tanítása a jövő gyűlésre lett halasztva, valamint Debreczi Károly természetrajzból való fordítása is.

Elnök az Eötvös alapba való beállásra hívja fel a tanítókat, kimutatván kiváló hasznát. Különösen a családok tanítóira nézve. Sajnos, hogy annyira idegenkednek tőle, pedig minden tanító jól felfogott érdeke lene az, ha tagjai sorába beállana. Itt érvényesül az a közmondás: „Segíts először te magadon, hogy mások is segíthessenek rajtad.“ A Gönczi-alapítvány részére gyűjtés rendeztetik, melyre Kozma Döme, Kádár József, Nagy Benedek, N. N., Vajda György, Bátky Mária, Daczó Anna adakoztak. Az árvaház-alapra való gyűjtéssel Turbucz Mari és Szongott Pepi lettek megbízva. A fuvar és a napidij megvonását tárgyzó levél felolvasása egy interpellációt eredményezett, melyre az elnök adta meg felvilágosító feleletét. A takarékoskosságot a krajczáron kell kezdje, ki azt akarja, hogy forintja legyen.

Glaser Simon a számmiveletek próbáiról szabad előadást tartott, bemutatja a népiskolában is tanítható 9-es próbát, mely szellemfejlesztő és gyakorlati hasznánál fogva is fontos; figyelmet lekötő előadásaért az előadót megéljeneztek.

Bodor Róza, Bencze Károlyné felett Szerelemi Eszter tartta emlékbeszédet. Beszéde a szívhez szólt, s hiven tüntette fel az anya és tanítónőt. E jeles beszéd dicséri előadóját s tudomásunk szerint egyik tanügyi lapban is közölve lesz. Az ungmegyei tanítótestület átirata, a tanítói fizetés szabályozása tárgyában nagy tetszéssel találkozott s támogatása a gyűlés részéről is ki lett mondva.

A központi választmány azon indokolt javaslatára is el lett fogadva, hogy ezután a testület pénztárába befolyt összeg a szükséges kiadások levonásával, a tanító segélyalaphoz csatoltassék. Választmány tagjaiul ki lettek kiáltva: Kovács Imre, Hussek Flórián, Budai Elek, Barkóczi Gusztáv, Nagy Károly, Kállai N. Miklós, Klein Ignác, Turbucz Mari és Debreczeni István. A jövő évi közgyűlés helyéül Deés, idejéül pedig május 15-ike lett meghatározva.

Az érdekes gyűlésben csakis tanítók vettek részt, a nagyközönség nincs kizárva, pedig a ne-

velés dolga nemcsak a tanítóké, hanem velők együtt a gyermeküket taníttató szülőké is. A család és iskola egy kell hogy legyen, addig nincs a nevelésben összhang, nincs harmónia.

Színház.

Egyikét a legmulattatóbb operetteknek „Boccaccio“-t láttuk a múlt héten. A czimszerep Nikó Lina kezeiben volt, ki sok ügyességgel mutatta be a regényes hajlamu Boccaccio személyét. Csinos Fiametta volt Ledófszky Mari, ki ez alkalommal sokkal több színpadi routint mutatott, mint más alkalommal bármikor, hangja kellemesebb volt és erőteljesen csengett; úgy a szóló áriákban, valamint a kettősökben Boccaccioval a közönség zajosan megtapsolta, öltözéke is distingvált lévén, az estnek fénypompáját képezte. Mulattató alakja volt a szindarabnak Lambertuccio, kit Polgár Gyula igen jól személyesített, alakítása nem volt tulzás, coupletjeivel sok tapsot aratott. Kevés számú közönség nézte a „Vén kúpezet“, melyet vasárnap adtak; ez a darab a közönségre sem ez alkalommal, sem máskor nem birt hatást gyakorolni, pedig eléggé összevágó előadásban került színre, Váradi és Ledófszky dalai, Polgár Károly coupletjei, tették élénké a darabot mely különben elejétől végéig csak a Piroška házassága körül forog; mindjárt az előadás elején észreveszi a néző, hogy itt miről van szó, hogy Piroška minő sórsnak néz elé, mégis 3 felvonáson keresztül kell lesni a szerencse kerekét, mely a végén mégis igazságot hoz.

Hétfőn és Kedden az ünnepek miatt nem volt előadás.

Ceűtörtőköm ismét ujdonság került színre: „Hadjárat a békében“ Moser 5 felvonásos vígjátéka, kerekded, összevágó előadásban. Ezt is csekély számú közönség nézte. A jóra való színtársulat nagyobb pártolást érdemel.

Nyilvános számadás és köszönet

A deési jót. nőegylet által f. évi október 16-án rendezett kiállítási közvacsorához gyűjtés által egybejött következő kegyes adományok folytak be és pedig:

I. Pénzbeli adományok:

Péterffy Zsigmondné 10 frt, Velle Sándor, Szabó János püspök, Negrutiu pap, Katona Istvánné, Szörtsei Elekné 5—5 frtot; Tatrossy Ferencz, Tüzes Karácsonné, Kustár Lajosné, Hankó Ödönné, Kabos Sándorné, Bokros Lajos, Retteg Sándor, dr. Gajzágó Lászlóné, Simon Kálmán 4—4 frtot; Balás Máténé, dr. Mihályi Tivadarné, Surányi Lajosné, Kulicska Ernőné, Fenyő Lajosné, Krémer Lajosné, Décei Mária, Bárány Lukácsné, Veér Dezsőné 3—3 frtot; Kallus Jakabné, Kovács Samuné, Ferenczi Endréné, Simon Lajosné, Czecz Kálmánné, Hosszu Lászlóné, Muntján Ágostonné, Cseh Mózesné, Vietmann Gusztáv, Rákóczi Sándor, özv. Veres Lászlóné, Lészai Lászlóné, Tatrossi Sándorné, Baló János, Mann Gáborné, Sebe Pálné, özv. br. Horváthné, Kiss Jánosné, Pál Istvánné, dr. Zachariás József, Simai János, Papp Antalné, Gajzágó Ferencz, Bárány Lukács plébános, Papp Tódorné, Kászonyi Jenőné, Bisztray Károlyné, Pfeiffer Jánosné, Deák Györgyné 2—2 frtot; özv. Bauer Lajosné 1 frt 40 krt; Duzsárdi Károlyné, Miskolczy Lajosné 1 frt 50 krt; Fenyő Györgyné, Mezei Lajosné, Eperjessi Istvánné, Nyárádi Izsákné, Kozma Döme, Szegedi Istvánné, Leuchterné, Rottenberg Aron, Hermann Tivadar, Vékony Ferenczné, Izsáki Józsefné, Haragai Jánosné, Lengyel Anna, Bátky Mária, Czirják Jánosné, Turbucz Mari, Rác Istvánné, Schön Vincéné, Nagy Matolcsy Ilona, Vasziák Lászlóné, Czehtele Károlyné, Hartmann Ferenczné, Reisch Adolfné, Bajnóczi Gyuláné, Vajda Gyuláné, Szentmarjay Lajos, Keresztes Viktoria, Reisch Elekné, Veszprémi Sománé, Buzeczko Simonné, Haás Pálné, Csiszárné, Nagy Miklósné, Toman Józsefné, Csiszér, Adler Ignác, Grün Lázárné, Cservinka Vilma, Fodor Farkasné, Velle János, Papp Anna, Stetiu Gerő, Szappanyos Paulina, Hrobony Pál, Bárány Mártonné, Voith Miklós, Váczi Viktoria, Govrik Tivadar, özv. Voith Jánosné, Azbej Jakab, Novák Gerő, Nagy Józsefné, Todorffy Kristófné, Anka Péterné, Korpodean Simonné, Zathureczkiné, Katona Károlyné, Babos Gáborné és Brandt Samuné 1—1 frtot; Szilágyi Mihályné, Burghardt Jánosné, Fenyő Györgyné, Veiszné, Bányai Gyuláné, Verzár Manóné 50—50 krt., köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak.

A rendezőség.

VEGYESEK.

— **Kiállítási sorsolás eredménye.** Az első nyereményt, a kézi cséplőt nyerte: a 17. soros 49. sorsz. A 2-ik nyereményt, 1 rostát nyerte: a 81. sor. 4. sorsz. A 3-ik nyereményt nyerte, 1 váltó ekét: a 39. sor. 39. sorsz. Miként értesültünk a 3-ik nyereményt Füzesi Károly szásznyiresi bíró nyerte és vitte el.

— **Dr. Bónis Árpád** deési ügyvéd-jelölt múlt hó 24 én tette le nagyon szép sikerrel Marosvásárhelyt az ügyvédi vizsgát. A közönség egy fiatal törekvő ügyvédet nyert személyében.

— **A deési korcsolya egyesület** a megyeház nagytermében, f. hó 9-ikén d. u. 5¹/₂ órákor választmányi, 6 órákor közgyűlést tart. A gyűlésre az egylet tagjai tisztelettel meghívotnak.

— **Meghívó.** A deesi iparos-íffak Önképző-köre által folyó év november hó 20-án d. u. 3 órákor saját helyiségében („Európa“-szálloda) rendes közgyűlés tartatik, melyre a kör összes alapító, pártoló és rendes tagjait tisztelettel meghívom. Deés, 1887. november 3-án. Krémer Samuel, elnök.

— **M. kir. belügyminiszter** Somogy, Veszprém és Zala vármegyék területén a rőgtönbíró-sági eljárás kihirdetése alkalmából rabló-gyilkosok elfogatására 1000 forintot, rablók elfogatására 600 forintot, eredményre vezető jelentés esetében a megtelelő összegnek felét, s orgazdák feljelentésére 300 forintnyi díjat tűzött ki.

— **A halottak ünnepén** nálunk is a sirok hantjain ragyogtak azon fénysugarak, melyeket a fájó emlékezet és a gyöngéd szeretet gyújtott meg a mulandóság sötét mezéjén, melynek közepette a telt hold ezüst fényével a temető néma vidékére sietett nagy közönségnek még érdekesebbé tette a halottak örök nyughelyének fölkeresését. Nem volt elfeledve azon közös sir sem, melyben az 1848-iki utcai harcok áldozatai nyugszanak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon úrhölgyeknek, kik az étcsarnok (buffé) fentartásához hozzájárulni, s azon hölgyeknek, kik a felszolgálásban személyesen is közreműködni kegyesek voltak, úgy a saját, valamint a kiállítási végrehajtó bizottság megbízásából — van szerencsém ez uton is őszinte köszönetünknek és hálának kifejezést adni honleányi áldozatkésztségükért. Deés, 1887. november 1-én. Gróf Kornis Victor, buffé rendező-bizottság elnöke.

— **A helybeli reformátusok sűgártornyába** a napokban tétetett fel — huszonkét mászás Andrásófszki kolozsvári öntőóéjében — újból öntött nagy harang. Ezen harangra nézve megjegyzendő, hogy annak első példánya Rákóczi György nemzeti fejedelmünk kegyadománya volt, s a hangjáról „bögő“-nek elnevezett harang egész 1849-ig hívta ércnyelvével az Ur házába az ájtatos hivat, ekkor az egyház a haza oltárára ajánlotta tel, de a szabadságharcz befejeztével az a német kormány által visszaadtván, Brassóból eltört füllel került vissza, ennek következtében az ötvenes években az újra öntetett, azonban nemsokára megrepedt és már csaknem használhatatlanná lett s így szükségessé vált annak újajöntése, melyben az egyh.-községet nemcsak saját hívei támogatták, hanem különböző testületek mellett város polgárai közül is számosan vallás- és nemzetiségi különbség nélkül járultak hozzá segédmükkel. S a mai nap, midőn éppen a deési egyh.-megye tartja közgyűlését, szólal meg ünnepélyesen zengzetes, terjedelmes hangjával töltvén be a Szamos völgyét.

— **A törökbuszaszedés és a szűret** is bevégződött városunkban. Mindkettő silányul ütött ki. Ugyanis a szőlőfűrtök az idő mostoha járása következtében ki nem fejlődhettek s a múlt hét első napjaiban az éles fagy az éretlen gerezdeket leforrázta, tönkre tette. A törökbusza, sőt a kalászos termények is nemcsak mennyiség, hanem milyenség tekintetében is hozamukkal még a reájok tett kiadásokat sem fedezik, mert városunk termőföldjei a Szamos árterébe esvén, annak többszöri kiöntése részint lehetetlenné tette a vetést, részint a megkészt s hiányos mivélés miatt nem hozhatta meg termését.

— **Váradi-ünnepély Kolozsvárt.** A kolozsmegyei tanítótestület Váradi Károly volt kir. tanfelügyelő emlékére ünnepélylyel összekötött nagy gyűlést tartott múlt hó 25-én. Ez alkalommal a közadakozás útján felállított sir is lelepleztetett, mely ünnepélyre a szomszéd megyék tanítótestületei is megjelentek. Megyénkből Kádár József elnök, Glaser Simon jegyző és Szabó Sándor voltak jelen.

— **Uj adójavaslatok.** Az 1888-diki állam-költségvetési tervszel együtt három új adótörvényjavaslatot terjesztett be Tisza Kálmán pénzügyminiszter. Ezek közül egyik a bor, bus, cukor és söradó tetemes fölemelését foglalja magában s mintegy két millió forinttal fogja gyarapítani az állampénztár jövedelmeit, a második a bélyegek s illetékek emelésére vonatkozik s másfél millió bevételi többletet helyez kilátásba. Végre a harmadik a dohánymonopolium bevételeinek fokozását czélozza s a csempészet megakadályozása, valamint jobb fajú dohány termelése által kívánja elérni. Ez utóbbi törvényjavaslat legérzékenyebben fogja ugy a dohánytermelőket, mint a dohányfogyasztó közönséget érinteni. Fontosabb rendelkezései: hogy a saját használatra termelést betiltja, azon jogot, hogy a termelő saját használatára 10 klgr. dohányt visszatartathatott, megszünteti, a cigaretták sajátkezű készítését fenyítő eljárás terhe alatt tiltja.

— **A kisebb regálék megváltása** hir szerint rendkívüli költséggel fog keresztül vitetni. A regáletulajdonosok valószínűleg minden 5 frt jövedelem után 834 frtot kapnak kötvényekben, a kinek e szerint 1200 frt regáléjövödelme van, az 200,000 után fordítandó a tőke törlesztésére.

— **A népfölkelési tiszt állásokra** a kijelöléseket közelebb ejtette meg a honvédelmi miniszterium. Ugy a tanfolyamot végzett hallgatók, mint a volt katonák be vannak osztva az egyes hadcsapatokhoz. A kijelöléseket jóváhagyás végett a napokban terjesztik király Ő Felsége elé.

— **Gyászhir.** „Már özvegy Keresztes Béláné, Czecz Teréz a maga, valamint gyermekei: Róza és Irma; Keresztes Róza Miklós Istvánné; Keresztes Nándor és neje Benkő Szabina és gyermekei; özvegy Bikfalvi Józsefné; Bikfalvi Irma dr. Almay Ferenczné, férje és gyermekei, nemkülönben több közeli és távoli rokon szomorodott szívvel tudatják, hogy a jó férj, szerető édes apa, jó testvér, jó rokon Nagybaczoni Keresztes Béla f. hó 4 én reggeli 3 órakor, életének 57-ik, boldog családi életének 25-ik évében megszűnt élni. Családjának hön szerető feje, a hazának, szerény körében igaz polgára volt. Földi részei f. hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint mányai lakásából a családi sírkertbe örök nyugalomra helyezni. — Mánya, 1887. november kó 4-én.

— **Gyászhir.** A megyeház erkélyén lengő gyászlobogó jelenti, Brehár Tivadar volt alispán, szolgabíró és jelenleg megyei segédlevéltárnaknak élete 70-ik-, boldog házasságának 36-ik és özvegyiségének 9-ik évében végelgyengülés következtében, f. hó 2-ika és 3-ika közötti éjjelen 3 órakor jobblétre szenderültét.

Apró hírek. A delegációk fogadásánál a király Ő felsége számos delegatussal társalgott. Leghosszasabban beszélt gróf Andrássy Gyulával, kivel kezét is fogott, Falk Miksát megpillantva, hozzálépett s gratulált neki a választáshoz: „Nagyon szép munka, nagy örömmel olvastam,” mondá a király s meglegedését fejezte ki azzal is, hogy a felirati vita oly gyorsan és simán folyt le. — **A magyar államvasutak** tisztikarában még mindig 197 külföldi van, a ki nem is honosította itt magát. — **Vasmege** kilenczven községe kapott új nevet, magyarosat az eddigi szláv helyett; a hivatalos lap mindannyinak nevét közölte. — **Az erdélyi ref. egyházgyűlés** utasította az igazgatótanácsot, hogy az E. M. K. E.-vel való szövetség iránt kezdje meg az újabb tárgyalásokat. — **A horgói völgyben** külföldi geológusoknak s állítólag már gazdag kőszéntelepre bukkantak. — **A Bakonyban** ismét történt garázdaság; hat fegyveres támadt meg egy kőművest, ki csak nagy nehezen menekült. — **A Dávid Ferencz-egylet** Kolozsvárt az idei tél folyamán is rendez fölvásó estélyeket. — **Magyar bál** volt közelébb New-Yorkban, az ottani Petőfi-egylet rendezte s kíváncsorolt magyarok magyar tánczezal, borral és toasztokkal emlékeztek meg az elhagyott hazáról. — **Klement** szófiai metropolita megczáfolta a hirt, mintha kihallgatást kért volna a fejedelemtől, kit egyuttal azzal vádol, hogy megfélekezett ígéretéről, mely szerint Bulgáriának hálásnak kell lenni Oroszország iránt. — **Nagy árvíz** pusztított Olaszországban az Abruzzók vidékén, a kár igen nagy s valószínű, hogy emberélet is esett áldozatul.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokavármegye alispánjától.
14,386.—1887. 92. jkvi szám.

Hirdetmény.

Az 1887-ik évben a szász-uj-ösi, bálványos-váraljai, a cs.-gorbói, rettegi, széki, k.-monostori és ördögös-füzesi választókerületekben időközökben megürült egy-egy és a

bethleni választókerületben két választott megyebizottsági tag helyének választás utján való betöltését a megye bizottsága folyó hó 26-án tartott közgyűlésében 92. jkvi szám alatti határozatával elrendelvén, a választásokat valamennyi választókerületre nézve **folyó évi november hava 25-ikére** tűzte ki s egyidejűleg a

I. A bethleni választókerületben Gróf Bethlen Pál elnökle alatt választ az oda beosztott 46 község, névszerint: Alsó-Egres, Alsó-Ilosva, Alsó-Oroszfalu, Apanagyfalu, Árok-alja, Árpástó, Bethlen, Borleásza, Csicsó-Keresztur, Dögmező, Felső-Egres, Felső-Puszt-Egres, Felső-Ilosva, Felső-Körtvélyes, Fellak, Felső-Oroszfalu, Füge, Ispánmező, Kentelke, Kerlés, Kis-Debrec, Kis-Kaján, Kócs, Kőfarka, Középfalva, Kudu, Magosmart, Magyarós, Magyar-Décse, Málom, Nagy-Debrec, Nagy-Kalyán, Oláh-Nyires, Omlásalja, Pontinásza, Sajó-Keresztur, Sajó-Szent-András, Sajó-Udvarhely, Sárvár, Somkerék, Szász-Bréte, Szász-Czegő, Szent-Jakab, Szézsárma, Szita és Virágosberek 2 bizottsági tagot.

II. A csáki-gorbói választó-kerületben Pataki Dániel elnökle alatt választ az azon kerületbe beosztott 20 község, s névszerint: Alsó-Csobánka, Alsó-Hagymás, Aranymező, Csáka, Csáki-Gorbó, Csokmány, Hosszmező, Kis-Krisztolcz, Klicz, Kó-Lozna, Gorbó-Muncsel, Nagy-Krisztolcz, Nagy-Lozna, Salamon, Semesnye, Szalonna, Szurduk, Tormapataka, Tóth-Szállás és Zálha 1 bizottsági tagot.

III. A bálványos-váraljai választó-kerületben Gróf Kornis Viktor elnökle alatt választ az azon kerülethez beosztott 5 község, névszerint: Bálványos-Váralja, Mikeháza, Szász-Nyires, Szent-Benedek és Szent-Margita 1 bizottsági tagot.

IV. A rettegi választó-kerületben Beteg Imre elnökle alatt választ az azon kerülethez beosztott 19 község, névszerint: Alsó-Körtvélyes, Bacza, Csicsó-Györgyfalva, Csicsó-Hagymás, Csicsó-Mihályfalva, Csicsó-Polyán, Csicsó-Ujfalu, Emberfő, Felőr, Felső-Orbó, Gáncs, Hollómező, Horgospataka, Kozárvár, Lábfalva, Monostorszeg, Négerfalva, Retteg és Szelecske 1 biz. tagot.

V. A szász-uj-ösi választó-kerületben Ujvári József elnökle alatt választ az oda beosztott 39 község, s névszerint: Apáthi-Dellő, Aranyos-Szent-Miklós, Borzás (magyar), Bátón, Bód, Bődön, Buza, Csaba, Császári, Czere, Czente, Csaba-Ujfalu, Encs (szász), Feketelak, Gócz, Kapor, Kékes, Kétely, Kis-Devecser, Kötke, Mohaly, Mányik, Meleg-Földvár, Nagy-Devecser, Noszoly, Oláh-Vásárhely, Pujon, Szász-Máthé, Szász-Móricz, Szász-Zsombor, Szász-Ujfalu, Szász-Uj-Ös, Szt.-Egyed, Szent-Gotthárd, — Szépkenyerű-Szent-Márton, Szombattelke, Vasas Szt-Ivány, Veres-Egyháza és Vicze 1 biz. tagot.

VI. A kápolnok-monostori választó-kerületben Sovre János gör. kath. esperes elnökle alatt választ az azon kerülethez beosztott 8 község, névszerint: Berencze, Garbónác, Gyertyános, Groppa, Kis-Körtvélyes, Kápolnok-Monostor, Magura és Preluka 1 biz. tagot.

VII. Az ördögös-füzesi választó-kerületben Schilling Ottó elnökle alatt választ az azon kerülethez beosztott 13 község, névszerint Boncznyires, Czóptelke, Hesdát, Kis-Iklód, Mikola, Néma, Ördögös-Füzes, Péterháza, Szamosujvár-Németi, Székuláj, Széplak, Szilágytő és Viz-Szilvás 1 bizottsági tagot.

VIII. Szék nagyközség önálló választókerületet képezvén Somkeréki Miklós elnökle alatt választ 1 bizottsági tagot.

Midőn erről a választójogosult közönséget értesitem, egyszersmind az 1886. XXI. t. cz. alapján a következőkre teszem figyelmessé, u. m.:

1-ör. Bizottsági-tag általában nem lehet az:

- a ki nem magyar állampolgár;
- a ki 24. évét még bé nem töltötte, vagy a kinek kiskorúsága meghosszabbított;
- ki gondnokság alatt áll;
- a ki írni és olvasni nem tud;
- a ki a törvényhatóság területén legalább 2 év óta nem bir, vagy ugyanannyi idő óta ott nem lakik és adót nem fizet;

f) a ki nem bir azon szellemi és anyagi kellékekkel, melyek a képviselő választási állandó névjegyzékbe való felvételre jogosítanak. Az adónak meg nem fizetése, vagy maga azon körülmény azonban, hogy a képviselő választási állandó névjegyzékből kimaradt a bizottsági tagsági joggyakorlatát nem akadályozza;

g) a ki csőd alatt áll; és

h) a ki oly büntett vagy vétség miatt van jogerejűleg vád alá helyezve a melyre a büntető törvénykönyv a hivatali vesztés vagy a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztését állapítja meg, továbbá, a ki fogház, börtön vagy három hónapot meghaladó fogház vagy állam-fogház büntetésre, avagy a politikai jogok gyakorlatainak felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll; végre ki nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt jogerejűleg elítelve volt. (23. §.)

2-or. Választó és választható a törvényhatóság mindazon lakossa, a ki országgyűlési képviselő választásra jogosítva van. (31. §.)

Az 1887 évre összeállított állandó névjegyzék és pedig: a kisközségeké az illető körjegyzőknél, a nagyközsége a község előjáróságnál bár mikor megtekinthető.

3-or. Az, a ki több helyen választatott meg, azon kerületet fogja képviselni, melyet az alispán azonnali felszólítására a végleges igazolástól számított 15 nap alatt teendő nyilatkozata szerint képviselni kíván.

Ha ez iránt határozattan nem nyilatkozik, ugy tekintendő, mint a ki azon választást fogadta el, melyben legtöbb szavazatot nyert.

A többi kerület újból választ;

4-er. A választás a szavazók neveinek és lakhelyének nyilvános feljegyzése mellett személyesen beadott szavazatlapon által történik.

Ha a szavazatlap több nevet tartalmaz, mint a hány bizottsági tagot a kerület választani jogosítva van, az utól írott nevek számba nem vétetnek.

Ha többen egyenlő szavazatot nyerne, a fölött, hogy ki legyen bizottsági tag, a választási elnök által kihuzott sors dönt. (37. §.)

5-ör. A választók a választás megnyitásakor a kiküldött elnök mellé négy bizalmi férfit jelölnek ki magok közül.

Ha e joggal élni nem akarnak, a bizalmi férfiakat valamint a jegyzőkönyvvezetőt a küldött nevezi ki.

A választásnál az érdekelt község bírói és jegyzői, illetőleg a hatósági közegek hivatalból jelen lenni, s a szavazók azonosságára felügyelni kötelesek. (38. §.)

6-or. A választás egy kerületben egy napnál tovább nem tarthat.

Kezdődik reggeli 9 órakor és végződik esti 4 órakor.

A határidőn túl szavazatokat elfogadni nem szabad. (39. §.)

7-er. A választási eljárásra vonatkozó panaszok vagy a megválasztott tag választási képessége ellen tett észrevételek a választástól számított 15 nap alatt az igazoló választmányhoz nyújtandók be. (42. §.)

8-or. Az elnök a bizalmi férfiak, a községi előjárók, jegyzők és általában a szavazók a törvény különös oltalmában állanak. (44. §.)

Deés, 1887. október hó 27-én.

Szarvadi Pál, kir. tan.-alisp.

Felelős szerkesztő és kiadó: KOVÁCS SAMU.

HIRDETÉSEK.

Szám: 8383—1887.

(232)1—3

Pályázati hirdetmény.

A horgospataki körjegyzői állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, ezen állomásra az 1886. évi XXII. t.-cz. 82. §-sa értelmében pályázatot nyitok.

A horgospataki körjegyzői keret áll: Horgospataka, Oláhláposbánya és Batiz-Polyán községekből. A jelzett állomás évi 400 frt fizetés és 60 frt lakbér jövedelmezéssel van összekötve.

Pályázni kívánókat felhivom, miszerint az 1886. évi XXII. t.-czikk 74. §-sa s illetve az 1883. évi I-ső t.-cz. 6-ik §-sa értelmében felszerelt folyamodványait folyó hó 25-éig hozzám annyival inkább adják be, mivel a később beérkezettek tekintetbe vétetni nem fognak.

A választás határnapja később fog kitűzteni.

Magyar-Láposon, 1887. november 2-án.

Vékony Ferencz, főszolgabíró.

Szám: 5860—1887.

(233)1—2

Pályázati hirdetmény.

A bálványos-váraljai körjegyzői állomás betöltése céljából kibocsátott 5134. számú pályázati hirdetmény teljes eredményre nem vezetvén, a fenti állásra ezennel újabb pályázatot nyitok.

Pályázni kívánókat felhivom az 1883. évi I. t.-cz. 6. § értelmében szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó év november 15-ig hozzám beadni, később érkezettek tekintetbe vétetni nem fognak.

A választási határidő érdekeltekkel annak idején közölni fog.

A deési járás főszolgabírótól.

Deés, 1887. november 1.

Hatfaludi József, főszolgabíró.

Szám: 121—1887.

(234)1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. LX. t.-cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szamosújvári kir. járásbíróság 1897. számú végzése által László Lajos javára Blau Izrael ellen 170 frt tőke, ennek 1887. év augusztus hó 28. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 43 frt 90 kr. és 2 frt 10 kr. árverési hirdetési követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 648 frt 40 kr-ra becsült butorok, tehén, lovak, szekerek, málékasok, széna, szalma, málé, stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2190.—1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Dengelen alperes lakásán és a tagba leendő eszközlésére 1887-ik év november hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája határidőből kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szamosújvárt, 1887-ik évi október hó 28. napján.

Kolbay Károly, kir. bírósági végrehajtó.

Besztercze-Naszódvármegye alispánja.

Szám: 7805—1887. alisp.

(235)1—1

Hirdetmény.

Besztercze-Naszódvármegye összes szolgaszemélyzete számára az alább részletezett egyenruházat készítése céljából ezennel nyilvános árlejtés nyitattik.

Készítendő a gácsi gyapju, szövet és finom posztó-gyártól általam megrendelendő

a.) 117 cmt. széles, kékesszürke, szálal posztóból (melynek métere 3 frt 50 kr.) 11 darab téli köpeny csuhával, darabja 16 frt, összesen 176 frt.

b.) 136 cmt széles, búzavirág színű, kék posztóból, (melynek méterje 4 frt a gyárban) 16 darab átilla, darabja 12 frt 35 kr., összesen 197 frt 60 kr.

c.) ugyanily posztóból, 16 darab téli nadrág, darabja 5 frt 59 kr., = 94 frt 24 kr.

d.) 11 pár magyar csizma, rózsával, mérték szerint, darabja 6 frt 95 kr., = 76 frt 45 kr.

e.) 8 darab téli mellény a b.) alatt említett posztóból, darabja 2 frt 56 kr., = 20 frt 48 kr.

f.) 8 darab nyári zubbony és nadrág vászonból, mindkét darab 5 frt 48 kr., összesen 43 frt 8 kr.

g.) 8 darab sapka borítékkal, a 2 frt 20 kr., = 17 frt 60 kr.

Összes állítási díj: 626 frt 21 kr. az az hatszázhuszonhat forint és 21 kr. o. ért.

Felhivatlak ennél fogva mindazon városi és idegen szabómesterek, valamint cipészek vagy eszmadiaik, kik ezen munkákat előnyösebb feltételek mellett felvállalni akarják, miszerint írásbeli ajánlataikat jelen év november hó 25-ig alólírotthoz annál bizonyosabban adják be, illetve tegyék meg, mert ez időn túl beérkező ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Beszterczén, 1887. október hó 31-én.

Az alispán helyett:

Pánczél János,
főjegyző.

Szám: 7511—1887.

(227)2—2

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött rognai körjegyzői keretben a körjegyzői állásra — mely 400 frt fizetés és megfelelő átalánnyal van javadalmazva — ezennel pályázatot nyitattik.

Felhivatlak pályázni kívánók, hogy az 1883. évi I-ső t.-cz. 6. §-sa értelmében felszerelt pályázati folyamodványait f. évi november hó 25-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezett pályázatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Ugyanezen körjegyzői keretben üresedésbe jött 150 frt fizetés és 50 frt szállásbérrel javadalmazott segédjegyzői állásra is pályázat nyitattik, felhivatlak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, pályázati folyamodványait ugyancsak november hó 25-ig hozzám adják be.

A járás főszolgabírójától.

Nagy-Ilondán, 1887. október 19-én.

Berzenczei, főszolgabíró.

A „Deési Kisegítő Takarékpénztár-Szövetkezet”

1887. november hó 14-én d. e. 10 órakor
a vármegyeház tanácskozási termében

rendkívüli közgyűlésére

a t. alapító tagokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgy: F. évi október 24-én tartott r. közgyűlés határozatának keresettel lett megtámadása folytán újabb határozathozatal a szövetkezetnek részvénytársasággá leendő átalakulása tárgyában.

Az igazgatóság.

Deés városa és a megye története.

MEGJELENT

s Eperjessy István könyvtáros által kapható:

„VISSZAEMLEKEZÉSEK.”

1830—1850.

Írta: KOVÁCS SAMU.

Ára: 1 forint.

Ezen visszaemlékezések egy oly korra vezetnek vissza, — mondja a szerző az előszóban — midőn mind szellemi, mind anyagi tekintetben napjainktól egészen eltérő elveket követtek, törekvéseket ismertek és vágyakat ápoltak. Saját élményei, tapasztalatai és ténykezelési emlékeit költi fel e nagy korszak tördelt rajzainak most ragyogó, majd sötét, de mindig nagyjelentőségű keretében. Felkeres: visszaemlékezései halvány fényénél a nemzeti közszellem fejlődésének első kezdetét; tárgyalja az érvényre emelkedett szabad eszmék forrongó küzdelmeit; — elkíséri, ott van az ezekért folytatott harcokban és a nagy nemzeti bukás sirhantján egy szebb, egy boldogabb jövőnek vigasztaló reményével, törhetlen itével áll meg.

1830—1850.

LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

(214) 5 —*

PAPP JENŐNÉL DEÉSEN,

főtér, városház alatt.

Van szerencsém a helyi és vidéki nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy az őszi és téli idényre megjött és nagy választékban kaphatók: férfi- és női ruhakelmék, felöltők, posztó- és hárász-kendők, kalapok, nyakkendők, kész fehérneműk, alsóingek és nadrágok, paplanok, madráczok, butorkelmék és szőnyegek, női és férfi cipők és kesztyűk, esőernyők, vásznak és rövidárukból gyári raktár.

Temetéseket kocsikísérettel helyben vagy vidéken felelőség mellett elvállalok.